

ANA BLANDIANA

Baku görüşləri

*"Ədəbiyyatın sənə hədəf olduğunu
kibinin təqdimatı və
gələcək ilə görüş"*

BAKU KİTAB MƏRKƏZİNDƏ
7 DEKABR, SAAT 17.30-DA
Ö Üzeyir Hacıbəyli kdc., 5

Ana Blandiana (rum. Ottilia -Valeria Coman; sonradan: Rusan) - dünya şöhrətli rumin şairəsi, yazıçı, ictimai xadim, insan haqları müdafiçisidir. 1942-ci il martın 25-də Rumıniyanın Timişoara şəhərində anadan olub. Atası keşiş George Kompan (Gheorghe Coman) 1940-cı illərdə kommunist rejimi tərəfindən repressiyaya məruz qalıb, döfərlərlə həbsxanaya salınıb, "xalq düşməni" kimi damgalanıb. 1964-cü ildə sonuncu həbsdən azad olunanad bir neçə gün sonra bədbəxt hadisə nəticəsində həlak olub.

Ana Blandiananın əsərləri kommunist diktator Nikolae Çauşesku (Nicolae Ceauşescu) rejimi tərəfindən döfərlərlə qadağan edilib, özü və yaxınları təqib olunub. "Birinci şəxsin cəmində" (1964), "Üçüncü sirr" (1969), "50 şeir" (1970), "Oktyabr, noyabr, dekabr" (1972), "İşıqlaşmış gözəlləri" (1981), "Qum saati" (1984), "Şikar olduzu" (1986), "Ölümdən sonrakı səhər" (1996), "Günəşdən sonra" (2000), "Mənlim vətənim" (2010), "Məlum mövzuda variasiyalar" (2018) və başqa şeir kitablarının, "Güzgüli dahlizlər" (1983), "Olmaq və görünmək" (2005), "Ədəbiyyat qorxusu" (2006), "İlin fosilləri" (1977, 2001), "Keçmiş layihələr" (1982), "Qorxunun təqdiri" (1995), "Fantastik hadisələr" (2016) kimi esse və hekayə kitablarının müəllifidir.

Rumin dilində 28 kitabı nəşr edilib. Əsərləri 30-dan artıq dila çevrilib, fərqli dillərdə 60 kitabı çap olunub. Ana Blandiana dünyanın ən məşhur ədəbiyyat və poeziya festivallarında iştirak edib. Əsərləri ABS, Birləşmiş Krallıq, Türkiyə, Almaniya, İtaliya, İspaniya, Belçika, Avstriya, Çin, Yaponiya, İsrail, Albaniya, Fransa, Hollandiya, Polşa, Macarıstan, Bolqarıstan, Çexiya, Slovakiya, Braziliya, Kuba, Suriya, Yunanıstan və digər ölkələrdə nəşr olunan nüfuzlu ədəbi dərgilərdə, antologiyalarda yer alıb.

Yaradıcılığı böyü Rumıniya Yazıçılar İttifaqının "Poeziya" (1969), Rumıniya Akademiyasının "Poeziya" (1970), Buxarest Yazıçılar Assosiasiyasının "Proza" (1982), Avstriyanın beynəlxalq "Qotfred von Herder" (1982), Rumıniyanın "Milli Şeir Mükafatı" (1997), "Opera Omnia" (2001), Sloveniyanın beynəlxalq "Vilenitsa" (2002), Polşanın beynəlxalq "Avropa Azadlıq Şairi" (2016), Kanadanın "Qriffin" (2018), Makedoniyanın Struqa Poeziya Festivalinin "Qızıl Çaləng" (2019) mükafatlarına layiq görülüb. "Yüksək ədəbi nailiyyətlərinə və milli mədəniyyətin inkişafındakı töhfələrinə görə" Rumıniyanın "Böyük xaç" ordeni ilə təltif olunub (2000), Fransanın "Fəxri Legion Ordeni"nin (2009) sahibidir.

Babəş-Bolyay Universitetinin (Rumıniya), Salamanka Universitetinin (İspaniya) və I.L.Karacale Milli Teatr və Kinematografiya Universitetinin (Rumıniya) fəxri doktoru, Rumıniya Akademiyasının müxbir üzvüdür.

1990-cı ildə Rumıniya PEN Mərkəzinə yaradıb, hazırda təşkilatın fəxri sədridir. Avropa Poeziya Akademiyasının, "Stefan Mallarme" Poeziya Akademiyasının və UNESCO Dünya Şeir Akademiyasının üzvüdür. Həyat yoldaşı, yazıçı Romulus Rusanla (1935-2016) birlikdə 1993-cü ildə Sighetu Marmatitsa şəhərində yerləşən, əvvəllər siyasi həbsxana kimi tanınan yerdə Kommunizm Qurbanları və Müqavimət Memorialını yaradıb, Rumıniyada vətəndaş cəmiyyətinin formalaşmasında xüsusi rol oynamış "Vətəndaş Alyansı"nı da təsis ediblər.